

Commentaar dd 15-04-2020 op Concept Leidraad van CLMC zoals ook verzonden naar

5.1.2e dhr 5.1.2e, vanuit Infectiepreventie ACTA

- Mondzorg als belangrijke bijdrage aan kwaliteit van leven onderschrijven we, maar dit moet wel in perspectief staan met de risico's. De aangehaalde publicaties gaan over mondaandoeningen/verlies van elementen en kwaliteit van leven. Dat is anders dan het effect van preventieve mondzorg en curatieve mondzorg op de kwaliteit van leven. En er kan ook besloten worden tot bv veel beeldbellen en digitaal poetsinstructie geven, dat mist in dit advies. Met goede mondzorg voor de patiënt in gedachten zou dit wel een goede optie kunnen zijn in de komende periode.
- De voorgestelde leidraad is niet in lijn met het scenario van de overheid om 'het virus maximaal te controleren'. Overdracht tussen medewerkers en tussen patiënten en medewerkers is met dit protocol wel mogelijk. Als we op dit moment niet voor 'gewone klachten' naar de huisarts mogen (zie hieronder) en het Nederlands Huisartsen Genootschap aanbeveelt dat je in de auto moet wachten voordat je naar binnen mag, geeft dat aan dat we in een bijzondere situatie zitten. Dit mist in dit document.
- We zijn blij dat de leidraad van het RIVM gevolgd wordt (<https://lci.rivm.nl/richtlijnen/covid-19#>), helaas is er selectief uit geciteerd:
 - o Onder het kopje *Algemene preventieve maatregelen* staat: *Alleen bij ernstige klachten TELEFONISCH contact opnemen met de huisarts.*
 - o En onder *Algemene preventieve maatregelen - Preventieve maatregelen voor zorgmedewerkers* staat bij *Persoonlijke beschermingsmiddelen* de aanbeveling om bij aerosolvormende handelingen FFP2 maskers te gebruiken.
- We missen in de leidraad dat Chirurgische mondneusmaskers niet beschermen tegen aerosolen. Deze informatie mag mensen niet onthouden worden. (Zie ook het advies betreffende FFP2 maskers in het vorige punt.)
- Er staat heel vrij geformuleerd dat aerosolvorming bij prothetische handelingen minder voorkomt: worden de protocollen om besmette aerosolen te voorkomen goed nagevolgd?
- In de leidraad staat onder '*Reiniging en desinfectie van de behandelkamer*' niets nieuws ten opzichte van de reguliere richtlijn. Wat is van dit stukje de toegevoegde waarde in de deze leidraad?
- De RIVM richtlijn geeft onder het kopje '*besmettelijke periode*' aan dat er mogelijk een bijdrage is door asymptomatische personen in de verspreiding en presymptomatische transmissie, dit zien we niet terug in het advies van groep A: patiënten en personeel moeten hiervan op de hoogte gebracht worden. Het aandeel lijkt beperkt bij reguliere contacten, maar dat weten we op dit moment nog niet goed. In de mondzorg is sprake van een bijzondere situatie door het produceren van aerosol vanuit de mondholte. Mensen moeten voor zichzelf een goed geïnformeerde, afgewogen keuze maken.
- De link <https://lci.rivm.nl/lci.rivm.nl/covid-19/bijlage/zorgmedewerksinzetentestbeleid> werkt niet in de pdf.

We begrijpen uit de informatie die we via de beroepsvereniging van arts-microbiologen ontvangen, dat de prioriteit gegeven wordt aan zorgmedewerkers die klachten hebben. De in de leidraad beschreven ideeën zijn zeer interessant onderzoek, maar daar gaat de prioriteit/capaciteit nu niet naartoe, zie ook <https://lci.rivm.nl/richtlijnen/covid-19#indicaties-voor-diagnostiek>. Daarnaast is in de hiërarchie van cruciale zorgmedewerkers gekozen voor medewerkers waar niet lang zonder kan en geen vervanging voor is (bv thuiszorg: patiënten kunnen niet zonder en er is geen overschot aan medewerkers in deze sector). Daarnaast is de betrouwbaarheid van de testen minder als er (nog) geen klachten bij een persoon zijn.

- Er mist informatie over kwetsbare mondzorgmedewerkers in deze leidraad. In de RIVM-richtlijn wordt hier al wel iets over genoemd.

We denken dat het verstandig is om het RIVM beleid ook 'in de geest' te volgen. Als binnenkort bv een deel van de scholen weer open gaat: dat laat zien dat de overheid weer ruimte ziet, dat zou een moment zijn om onder voorwaarden (bv volgens zo'n leidraad als dit, maar dan met FFP2 maskers) op te starten. De huidige leidraad in de huidige situatie roept de vraag op waarom de mondzorg überhaupt gestopt is / waarom precies op dit moment weer gestart wordt.